

MATEMATIKA IZVAN MATEMATIKE

Primjena postotnog računa u određivanju poreza i doprinosa kod paušalnog obrta¹

TONI MILUN², JULIJA MARDEŠIĆ³, JELENA RUŽIĆ⁴

Ključni pojmovi: paušalni obrt, financijska pismenost, postotni račun, financijsko obrazovanje

Financijska pismenost osposobljava nas da donesemo ispravne financijske odluke u svakodnevnom životu, a to su odluke vezane uz način štednje, trošenja novca, ali i način na koji ćemo ostvarivati prinose.

U svijetu je uočen trend smanjenja uobičajenog načina zapošljavanja preko ugovora o radu. U Sjedinjenim Američkim Državama je u 2017. godini udio samostalnih djelatnika odnosno „freelancera” bio iznad 35 %, a do 2028. godine očekuje se da će njihov broj po prvi put biti veći od broja zaposlenih osoba preko uobičajenog ugovora o radu. U Hrvatskoj je taj udio još uvijek mnogo manji, ali i kod nas se bilježi porast broja samostalnih djelatnika.

Osim do sada uobičajenih načina rada preko ugovora o djelu ili autorskog ugovora, u posljednje vrijeme velik broj mladih ljudi radi preko tzv. „paušalnog obrta”. Razlozi zbog kojih se odlučuju na takve oblike rada su različiti: od manjih izdvajanja za doprinose i poreze do činjenice da se velik broj mladih ljudi ne želi vezati za jednog poslodavca, već želi veću slobodu u izboru posla, radnog vremena, broja klijenata itd. Kao posljedica veće slobode dolazi i manja radna sigurnost.

U ovom radu bit će prikazan usporedan obračun od bruto do neto primitka osobe koja radi preko paušalnog obrta, ugovora o radu, ugovora o djelu i autorskog ugovora. Dobit ćemo odgovor na pitanje gdje je točna granica financijske isplativosti otvaranja svog obrta u odnosu na zaposlenje preko ugovora o radu.

¹Predavanje održano na 8. kongresu nastavnika matematike RH, 2018. godine u Zagrebu

²Toni Milun, Visoko učilište Algebra

³Julija Mardešić, Sveučilišni odjel za Stručne studije Sveučilišta u Splitu

⁴Jelena Ružić, Sveučilišni odjel za Stručne studije Sveučilišta u Splitu

Da bi uspješno usvojili ovu temu, učenici trebaju poznavati samo osnove postotnog računa. Optimalno doba kada bi učenici trebali biti upoznati s prednostima i nedostacima koje pruža paušalni obrt završni je razred srednje škole.

Uvod

Napomena: brojevi su zapisivani na računovodstveni način – decimalne znamenke odvajaju se decimalnim zarezom umjesto decimalnom točkom, a točka odvoja tisućice.

Od 2007. godine u Republici Hrvatskoj uveden je nov način plaćanja poreza i doprinosa za obrtnike, tzv. paušalno oporezivanje, pa se takvi obrti ponekad nazivaju „paušalni obrti”. Porezne reforme u posljednjih nekoliko godina učinile su taj način oporezivanja obrta vrlo praktičnim. Njime se olakšava pokretanje vlastitog obrta i potiče poduzetništvo, ali model ima i nedostatke. Paušalni obrt u posljednjih nekoliko godina ima velik utjecaj prvenstveno na tri skupine građana:

1. na osobe koje imaju poduzetničke sklonosti/želje – njima je omogućen lakši poduzetnički početak,
2. brojne mlade osobe koje tek izlaze na tržište rada – postoji mogućnost da će njima poslodavac umjesto uobičajenog ugovora o radu predložiti da otvore svoj obrt i na taj način sklope poslovni ugovor kojim ostvaruju veći neto primitak,
3. osobe koje već rade preko ugovora o radu, tj. imaju stalan posao, ali uz to imaju dodatne honorarne poslove, poput npr. nastavnika – njima se kroz manje poreze i doprinose nudi mogućnost veće zarade.

Na spomen riječi *obrt* mnogi odmah zamisle probleme prilikom otvaranja obrta, skupo plaćanje računovodstvenih usluga i brojne druge parafiskalne namete. Kod paušalnog obrta poslovanje je vrlo jednostavno: nema potrebe za angažmanom računovodstvenog servisa koji bi vodio poslovne knjige, a obrtnik samo treba voditi evidenciju ispostavljenih računa. Npr. osoba koja drži plaćeno predavanje na stručnom skupu nakon odrađenog predavanja treba ispostaviti račun.⁵

Otvaranje paušalnog obrta opisano je na internetskim stranicama Plavog ureda za poduzetnike. Može se obaviti ili preko sustava e-građani ili u najbližoj ispostavi Porezne uprave, gdje se dobiju detaljne upute. Troškovi otvaranja iznose oko 450.00 kn.

Ostali troškovi uključuju mjesečno održavanje računa u banci i članstvo u Hrvatskoj obrtničkoj komori (HOK) koje se plaća tromjesečno po 228.00 kn. Mjesečni iznos članarine HOK-e iznosi 76.00 kn, a određuje se kao 2 % osnovnog osobnog odbitka koji trenutno iznosi 3 800.00 kn. Za novoootvorene obrte članarina je prvih 12 mjeseci besplatna.

⁵Primjer računa je u Dodatku 1

Važna napomena kod izdavanja računa je da obrtnik naplaćuje bruto cijenu svog proizvoda ili usluge, a zatim samostalno plaća porez, prirez i doprinose.

Postoje određene djelatnosti koje ne mogu poslovati preko paušalnog obrta. Riječ je o djelatnostima slobodnih zanimanja poput zdravstvenih djelatnika, veterinara, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, književnika, turističkih djelatnika, sportaša, znanstvenika, umjetnika i nekih sličnih djelatnosti.

Prilikom otvaranja paušalnog obrta trebaju se navesti djelatnosti koje će obrt obavljati. Za nastavnike su prikladne sljedeće djelatnosti:

70.22 Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem

74.90 Ostale stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti

85.59 Ostalo obrazovanje i poučavanje

Nastavnici ne mogu držati redovnu nastavu u školama, fakultetima, niti biti autori udžbenika ili knjiga preko paušalnog obrta, ali mogu: držati prezentacije i predavanja na stručnim, znanstvenim i ostalim skupovima, izrađivati didaktičke, metodičke i video materijale ili obavljati djelatnosti koje se mogu prikazati kao stručno savjetovanje.

Uvjet za paušalno plaćanje poreza je da iznos ukupnog godišnjeg primitka bude do najviše 300 000.00 kn. Ako osoba prijeđe navedeni iznos, već od sljedećeg mjeseca ulazi u sustav PDV-a, a poreze i doprinose počinje plaćati po drugoj osnovi.

Prilikom otvaranja obrta osoba treba procijeniti ukupni godišnji primitak iz jedne od pet ponuđenih kategorija iz Tablice 1 i prema tome će tijekom godine plaćati poreze i doprinose. Preporučuje se da osoba koja otvara obrt u prvoj godini procijeni svoje primitke u najnižoj kategoriji – do 85 000.00 kn. Ako ukupni primitak tijekom godine bude veći, početkom sljedeće godine Porezna će uprava poslati izvještaj s navedenim dodatnim iznosom koji treba platiti za prethodnu godinu. Svaki obrtnik „paušalist” poreze plaća na način kako je prikazano u Tablici 1.

Tablica 1. Porezi prema kategorijama u paušalnom iznosu

Razred	Intervali primitaka (kn)	Porezna osnovica (kn)	Ukupni godišnji iznos poreza (kn)	Ukupni mjesečni iznos poreza (kn)	Maksimalan iznos mjesečnog poreza + prireza (kn)
		15 % gornje granice intervala	12 % porezne osnovice	1/12 godišnjeg poreza	Grad Zagreb* (18 %)
1	do 85 000.00	12 750.00	1 530.00	127.50	150.45

Razred	Intervali primitaka (kn)	Porezna osnovica (kn)	Ukupan godišnji iznos poreza (kn)	Ukupan mjesečni iznos poreza (kn)	Maksimalan iznos mjesečnog poreza + prireza (kn)
2	85 000.01 – 115 000.00	17 250.00	2 070.00	172.50	203.55
3	115 000.01 – 149 500.00	22 425.00	2 691.00	224.25	264.62
4	149 500.01 – 230 000.00	34 500.00	4 140.00	345.00	407.10
5	230 000.01 – 300 000.00	45 000.00	5 400.00	450.00	531.00

*Grad Zagreb naveden je zbog najveće stope prireza u iznosu 18 %; stanovnici drugih gradova imaju manje prireze

Porez se plaća tromjesečno, npr. osoba iz Zagreba koja spada u 1. kategoriju do 31. ožujka treba uplatiti tri mjesečna iznosa poreza i prireza po 150.45 kn, odnosno ukupno 451.35 kn. U slučaju kašnjenja ili zaborava uplate obrtnik neće biti kažnjen, već u izvještaju Porezne uprave koji se dobije početkom sljedeće godine bude naveden iznos koji se treba doplatiti u zadanom roku, naravno s uračunatim zateznim kamatama.

Ako dođe do otvaranja ili zatvaranja paušalnog obrta tijekom godine, tada se porezi, prirezi i doprinosi plaćaju proporcionalno broju mjeseci poslovanja obrta. Npr. za obrt koji je djelovao samo 3 mjeseca u tekućoj godini, svi godišnji iznosi dijele se s 12 da se dobiju mjesečni iznosi, a potom se množe brojem mjeseci poslovanja obrta – u našem slučaju brojem 3. Tada gornja granica primitaka prvog razreda nije 85 000.00 kn, već se izračunaju 3/12 od 85 000.00 kn, što iznosi 21 250.00 kn, porezna osnovica iznosi 3 187.50 kn (15 % od 21 250.00 kn), a ukupan godišnji porez iznosi 382.50 kn, na što se dodaje prirez ovisno o mjestu prebivališta ili boravišta.

Zašto se ne plaća porez na ukupne godišnje primitke, već samo na 15 % gornje granice primitaka? Zakonodavac je išao od pretpostavke da svaki obrtnik ima određene troškove poslovanja poput kupovine i održavanja računala, pribora za pisanje, kopiranja materijala i ostalih sredstava za rad, te da ti troškovi neće biti veći od 85 % primitaka. Dakle, već je uračunato 85 % porezno priznatih izdataka i zato se ne mogu dodatno pravdati nikakvi troškovi.

Porezna stopa iznosi 12 %, što je manje od uobičajenih 24 % na ugovore o djelu.

Osim poreza plaćaju se i doprinosi, a njihov iznos ovisi o tome predstavlja li paušalni obrt osnovno zanimanje ili osoba već ima zasnovan radni odnos, a paušalni obrt služi joj kao drugi dohodak.

U prvom slučaju doprinosi se računaju na način prikazan u Tablici 2:

Tablica 2. Paušalno plaćanje doprinosa obrtnika ako se radi o jedinom zanimanju

Mjesečna osnovica za doprinose u 2018.	40 % prosječne mjesečne bruto plaće u 2017.	3 208.00 kn
1. MO 15 %	15 % osnovice za doprinose	481.20 kn
2. MO 5 %	5 % osnovice za doprinose	160.40 kn
Doprinos za zapošljavanje	1.7 % osnovice za doprinose	54.54 kn
Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	0.5 % osnovice za doprinose	16.04 kn
Doprinos za zdravstveno osiguranje	15 % osnovice za doprinose	481.20 kn
Ukupan mjesečni doprinos	37.2 % osnovice za doprinose	1 193.38 kn

Osnovica za doprinose iznosi 40 % prosječne mjesečne bruto plaće u prethodnoj godini. 2017. godine iznosila je 8 020.00 kn⁶, pa je osnovica za doprinose iznosila 3 208.00 kn, a doprinosi su iznosili 37.2 % osnovice, odnosno 1 193.38 kn, bez obzira na to koliko je osoba tijekom godine imala primitaka.

Ako osoba već ima zasnovan radni odnos, a paušalni obrt služi joj kao druga djelatnost, tada se doprinosi plaćaju ovisno o primitcima u 5 kategorija kao je prikazano u Tablici 3.

Tablica 3. Doprinosi na paušalni obrt, uz postojeći ugovor o radu

Razred	Intervali primitaka (kn)	Osnovica za doprinose (kn)	Ukupan godišnji doprinos (kn)	Mjesečni doprinosi (kn)
		15 % gornje granice intervala	17,5 % osnovice za doprinose	1/12 godišnjih doprinosa
1	do 85 000.00	12 750.00	2 231,25	185.94
2	85 00.01 – 115 000.00	17 250.00	3 018.75	251.56
3	115 000.01 – 149 500.00	22 425.00	3 924.38	327.03
4	149 500.01 – 230 000.00	34 500.00	6 037.50	503.13
5	230 000.01 – 300 000.00	45 000.00	7 875.00	656.25

⁶Od siječnja do kolovoza

Ukupna stopa doprinosa iznosi 17.5 % osnovice za doprinose, a obuhvaća 7.5 % doprinosa za prvi mirovinski stup, 2.5 % za drugi mirovinski stup i 7.5 % za zdravstveno osiguranje.

Da bi se pokazala isplativost otvaranja paušalnog obrta, bit će napravljena usporedba nekoliko načina ostvarivanja prihoda na konkretnom primjeru.

Primjer

Poslodavac/naručitelj spreman je plaćati za obavljeni posao ukupno 7 000.00 kn mjesečno. Usporedite neto primitke pet različitih osoba koje bi taj posao odradile na sljedeće načine: prva osoba radi za poslodavca prema ugovoru o radu (klasični način stalnog zaposlenja), druga preko ugovora o djelu, treća preko autorskog ugovora, četvrta preko paušalnog obrta (nema posao preko ugovora o radu) i peta preko paušalnog obrta (ima još stalni posao). Svih 5 osoba živi u Zagrebu i nema djecu (oba uvjeta znače najveća ukupna davanja državi).

Bitno je napomenuti da je 7 000.00 kn ukupan trošak poslodavca/naručitelja, što ne mora biti bruto iznos naveden u ugovoru jer na određene ugovore postoje i doprinosi na bruto iznos.

Prva osoba ima ugovor o radu, tj. zaposlena je kod poslodavca.

Tablica 4. Obračun plaće preko ugovora o radu

Bruto iznos	85.32423 % ukupnog iznosa	5 972.70 kn
1. MO 15 %	15 % bruto iznosa	895.90 kn
2. MO 5 %	5 bruto iznosa	298.63 kn
Mirovinsko osiguranje ukupno	1. MO + 2. MO	1 194.54 kn
Dohodak	bruto – ukupna izdvajanja za mirovinsko osiguranje	4 778.16 kn
Osobni odbitak	detaljnije u Dodatku 2	3 800.00 kn
Porezna osnovica	dohodak – osobni odbitak	978.16 kn
Porez 24 %	24 % na iznos do 17 500 kn porezne osnovice	234.76 kn
Porez 36 %	36 % na iznos veći od 17 500 kn porezne osnovice	
Ukupni porez		234.76 kn
Prizez 18 %	18 % ukupnog poreza	42.26 kn
Neto iznos	dohodak – ukupno porez – prizez	4 501.14 kn
Doprinosi na plaću 16.5 %	17.2 % na bruto iznos	1 027.30 kn

Ukupan trošak poslodavca (bruto 2)	bruto + doprinosi na plaću	7 000.00 kn
Postotak primitka	neto/ukupni trošak poslodavca (%)	64.30 %

Osoba je potpisala ugovor s poslodavcem na bruto iznos od 5 972.70 kn. Od tog iznosa 20 %, tj. 1 194.54 kn ukupno ide na mirovinsko osiguranje. Bruto iznos umanjen za mirovinske doprinose zove se dohodak. Svaka osoba ima pravo na 3 800.00 kn neoporezivog dohotka (osnovni osobni odbitak), a ako ima prijavljenu djecu ili uzdržavane članove na svojoj PK-kartici, osobni odbitak može biti i veći. Više o osobnom odbitku u Dodatku 1.

Na razliku dohotka i osobnog odbitka svaki zaposlenik plaća porez po stopi od 24 %⁷. Svaka osoba plaća prirez prema mjestu prebivališta/boravišta, a osnovica za plaćanje prireza je iznos poreza. Grad Zagreb ima najveću stopu prireza od 18 %, Split 15 %, Rijeka 15 %, Osijek 13 % itd. Popis ostalih stopa prireza možete pronaći na linku <https://www.isplate.info/prirez.aspx>.

Neto plaća je iznos koji zaposlenik primi na svoj tekući račun, a dobije se kao razlika dohotka i ukupno uplaćenog poreza i prireza.

Na bruto plaću poslodavac plaća još doprinose na plaću u koje spadaju: doprinosi za zdravstveno osiguranje (15 % bruto iznosa), doprinosi za zapošljavanje (1.7 % bruto iznosa) i doprinosi za ozljede na radu (0.5 % bruto iznosa), tako da ukupan trošak poslodavca (kolokvijalno zvan „bruto 2“) iznosi 7 000.00 kn.

Dakle, u slučaju da osoba radi preko ugovora o radu, od ukupno 7 000.00 kn koliko iznosi trošak poslodavca, na svoj račun dobije 4 501.14 kn neto, odnosno 64.30 %.⁸

Druga osoba radi preko ugovora o djelu

Tablica 5. Obračun ugovora o djelu

Bruto primitak	93.02325 % ukupnog iznosa	6 511.63 kn
1. MO 7.5 %	7.5 % bruto iznosa	488.37 kn
2. MO 2.5 %	2.5 % bruto iznosa	162.79 kn
Mirovinsko osiguranje ukupno	1. MO + 2. MO	651.16 kn
Porezna osnovica = dohodak	bruto – ukupna izdvajanja za mirovinsko osiguranje	5 860.46 kn
Porez 24 %	24 % porezne osnovice	1 406.51 kn

⁷Ako dohodak iznosi više od 17 500.00 kn, tada na višak iznad 17 500.00 kn plaća porez po stopi od 36 %

⁸U najavi je smanjenje doprinosa u 2019. godini, što bi kao posljedicu trebalo imati veća neto primanja za sve zaposlenike.

Prirez 18 %	18 % ukupnog poreza	253.17 kn
Neto iznos	dohodak – ukupno porez – prirez	4 200.78 kn
Doprinosi na bruto iznos 7.5 %	7.5 % na bruto	488.37 kn
Ukupan trošak naručitelja (bruto 2)	bruto + doprinosi na plaću	7 000.00 kn
Postotak primitka	neto/ukupni trošak naručitelja (%)	60.01 %

U slučaju rada preko ugovora o djelu postoji nekoliko razlika u odnosu na ugovor o radu. Naručitelj plaća manje doprinose, ukupno samo 10 % (umjesto 20 %) iz bruto iznosa i još 7.5 % (umjesto 17.2 %) na bruto iznos.

Osoba koja radi preko ugovora o djelu nema pravo na korištenje osobnog odbitka od 3 800.00 kn. Zato na cjelokupni dohodak plaća porez i prirez po jedinstvenoj stopi od 24 % bez obzira na iznos primitka. Na ukupno plaćeni porez obračunava se i prirez do najviše 18 % za Grad Zagreb.

Osoba koja radi preko ugovora o djelu ukupno primi neto 4 200.78 kn, odnosno 60.01 % ukupnog troška poslodavca.

Napomena: ako je osoba zaposlena i prima plaću, tada je vjerojatno iskoristila osobni odbitak od 3 800.00 kn (ili više) na koji ima pravo.⁹ Ako je pak nezaposlena, tada će se pri godišnjem obračunu koji radi Porezna uprava u prvoj polovici godine za prethodnu godinu uračunati 3 800.00 kn osobnog odbitka i osoba će dobiti povrat poreza i prireza.

Treća osoba radi preko autorskog ugovora.

Tablica 6. Obračun autorskog ugovora

Bruto iznos	95.01188 % ukupnog iznosa	6 650.83 kn
Izdatak 30 %	30 % bruto iznosa	1 995.25 kn
Osnovica za doprinose:	bruto – izdatak	4 655.58 kn
1. MO 7.5 %	7.5 % osnovice za doprinose	349.17 kn
2. MO 2.5 %	2.5 % osnovice za doprinose	116.39 kn
Mirovinsko osiguranje ukupno	1. MO + 2. MO	465.56 kn
Dohodak = porezna osnovica	osnovica za doprinose – izdvajanja za mirovinsko osiguranje	4 190.02 kn
Porez 24 %	24 % porezne osnovice	1 005.61 kn
Prirez 18 %	18 % ukupnog poreza	181.01 kn

⁹Osobni odbitak ovisi o broju djece prijavljene na svom PK obrascu

Neto iznos	dohodak – ukupno porez – prirez + izdatak	4 998.66 kn
Doprinosi na bruto 7.5 %	7.5 % na osnovicu za doprinose	349.17 kn
Ukupan trošak naručitelja (bruto 2)	bruto + doprinosi na plaću	7 000.00 kn
Postotak primitka	neto/ukupni trošak naručitelja (%)	71.41 %

Razlika između autorskog ugovora i ugovora o djelu je u 30 % izdatka. Od bruto iznosa 30 % izdatka ide izravno djelatniku, a doprinosi, porezi i prirezi računaju se samo na 70 % bruto iznosa.

Još veća olakšica postoji za umjetnike koji su članovi posebnih strukovnih udruga. Njihov izdatak iznosi 55 % pa se doprinosi i porezi plaćaju na svega 45 % bruto iznosa.

Osoba koja radi preko autorskog ugovora dobije neto 4 998.66 kn, odnosno čak 71.41 % ukupno plaćene svote.

Kao i za ugovor o djelu, prilikom obračuna autorskog ugovora osoba nema pravo na korištenje osobnog odbitka. Osobe koje uz autorski ugovor imaju stalan posao preko ugovora o radu taj su osobni odbitak najvjerojatnije iskoristile¹⁰. Osobe koje nisu zaposlene, a rade preko ugovora o radu, dobit će na kraju godine povrat poreza.

Četvrta osoba ima paušalni obrt.

Tablica 7. Obračun primitka preko paušalnog obrta kao osnovnog zanimanja

Ukupno naplaćeni primitak		7 000.00 kn
Mjesečna osnovica za doprinose u 2018.	40 % prosječne mjesečne bruto plaće u 2017.	3 208.00 kn
Ukupno mjesečni doprinosi	37.2 % osnovice za doprinose	1 193.38 kn
Osnovica za porez = godišnji paušalni dohodak	15 % gornje granice primitka	12 750.00 kn
Godišnji paušalni porez	12 % godišnjeg paušalnog dohotka	1 530.00 kn
Godišnji prirez 18 %	18 % ukupnog poreza (grad Zagreb)	275.40 kn
Mjesečni iznos poreza i prireza	1/12 ukupno uplaćenog poreza i prireza	150.45 kn
Ukupni mjesečni neto primitak	ukupni primitak – ukupni godišnji doprinosi – porez – prirez	5 656.17 kn
Postotak primitka	neto/ukupno naplaćeni primitak	80.80 %

¹⁰Osobni odbitak ovisi o broju djece prijavljene na svom PK obrascu

Osoba koja obavlja djelatnost preko paušalnog obrta od ukupno 7 000.00 kn koliko iznosi trošak naručitelja, dobije 5 656.17 kn, tj. 80.80 %. Ali svakako mora računati na 100 – 200 kn dodatnih troškova tijekom mjeseca (HOK, žiro-račun).

Peta osoba ima paušalni obrt uz ugovor o radu kod nekog drugog poslodavca.

Tablica 8. Obračun primitka preko paušalnog obrta uz ugovor o radu

Ukupno naplaćeni primitak		7 000.00 kn
Godišnja osnovica za doprinose u 2018.	15 % gornje granice primitka	12 750.00 kn
Mjesečna osnovica za doprinose u 2018.	1/12 godišnje osnovice za doprinose	1 062.50 kn
Ukupno mjesečni doprinosi	17.5 % osnovice za doprinose	185.94 kn
Godišnja osnovica za porez = godišnji paušalni dohodak	15 % gornje granice primitka	12 750.00 kn
Godišnji paušalni porez	12 % godišnjeg paušalnog dohotka	1 530.00 kn
Mjesečni paušalni porez	1/12 godišnjeg paušalnog poreza	127.50 kn
Mjesečni prizrez 18 %	18 % iznosa poreza	22.95 kn
Ukupni mjesečni neto primitak	ukupni primitak – ukupni godišnji doprinosi – porez – prizrez	6 663.61 kn
Postotak primitka	neto/ukupno naplaćeni primitak	95.19 %

U ovom slučaju „paušalist” je već zaposlen preko ugovora o radu i na taj način već plaća doprinose. Zato su doprinosi za odrađeni posao preko obrta vrlo maleni.

Od ukupno uplaćenih 7 000.00 kn osoba ostvaruje neto primitak od 6 663.61 kn, odnosno 95.19 %. Svakako se mora uzeti u obzir još 100 – 200 kn dodatnih troškova mjesečno koje nosi paušalni obrt.

Od uplaćenih 7 000.00 kn pet osoba ostvaruje neto primitak kako je prikazano u tablici.

Tablica 9. Neto primitci pet različitih osoba

Oblik ugovora:	Neto primitak
Ugovor o radu	4 501.14 kn
Ugovor o djelu	4 200.78 kn
Autorski ugovor	4 998.66 kn
Paušalni obrt kao jedino zanimanje	5 656.17 kn
Paušalni obrt uz ugovor o radu	6 663.61 kn

Iz tablice se može uočiti da najveći neto primitak ostvaruje osoba koja radi preko paušalnog obrta uz već postojeći ugovor o radu.

Kada se nastavniku ili nekoj drugoj zaposlenoj osobi koja ostvaruje dodatni prihod kroz honorarne poslove isplati otvoriti paušalni obrt? Granica isplativosti je ako se odradi posao koji će naručitelja koštati oko 1500 kn mjesečno.

Ako se obavlja posao preko ugovora o djelu, neto primitak je u tom slučaju 900.17 kn, preko autorskog ugovora 1 017.14 kn, a preko paušalnog obrta uz rad 1 163.61 kn neto. Preko paušalnog obrta ostvaruje se 146.47 kn više nego preko autorskog ugovora, a 263.44 kn više nego preko ugovora o djelu. Kod većih mjesečnih iznosa dobiti paušalnog obrta su još veće. Ispod prosječnog mjesečnog iznosa od 1 500.00 kn ne isplati se otvarati paušalni obrt već nastaviti raditi preko ugovora o djelu ili autorskog ugovora. Važno je uočiti da se za svaku kunu više uplaćenu preko autorskog ugovora ili ugovora o djelu povećavaju iznosi poreza i doprinosa, dok se za paušalni obrt povećavaju samo u trenucima prelaska u viši razred.

Mladim osobama koje tek izlaze na tržište rada poslodavci sve češće nude mogućnost otvaranja paušalnog obrta kao primarnog zanimanja, umjesto uobičajenog ugovora o radu. U tom slučaju neto primitci su veći, ali postoje nedostaci:

- Nekim mladim ljudima nije objašnjeno da sami moraju plaćati doprinose, poreze i prireze, kao i to da će imati 100 – 200 kn dodatnih mjesečnih troškova kroz parafiskalne namete.
- U slučaju bolesti prva 42 dana osoba ne prima naknadu za bolovanje.
- Uplate u mirovinski fond su niže, pa će shodno tome mirovina biti mnogo manja. Zato se osobama koje otvaraju svoj paušalni obrt preporučuje da uplaćuju samostalno u dobrovoljni mirovinski stup ili u neki investicijski fond.
- Rodiljna mjesečna naknada iznosi oko 2 500.00 kn.
- Nažalost mnogi poslodavci još uvijek nisu upoznati s „paušalnim obrtom” i ne žele izvršiti uplatu na takav način već inzistiraju na ugovoru o djelu ili autorskom ugovoru.

Literatura:

1. Mahović Komljenović, Mirjana: Paušalno oporezivanje samostalne djelatnosti u 2018. i obveze za 2017. godinu, RRIF, studeni 2017., 178-187
2. Vranar, Krešimir: Paušalno oporezivanje dohotka od samostalnih djelatnosti obrtnika i poljoprivrednika, Financije, pravo i porezi 12/17, str. 162-172

Internetski izvori:

1. Ministarstvo financija, Porezna uprava https://www.porezna-uprava.hr/baza_znanja/Stranice/OsobniOdbitak.aspx (28. 6. 2018.)
2. Plavi ured za poduzetnike <http://plaviured.hr/vodici/10-koraka-kod-osnivanja-pausalnog-obrta/> (30. 6. 2018.)
3. Stope prireza <https://www.isplate.info/prirez.aspx> (30. 6. 2018.)

Dodatak 1 – primjer računa

Ivo Ivić (naziv obrta)

OIB: 12345678901

Ulica grada A xx

21000 Split

Mob: 09x/xxx-xxxx

mail@mail.com

IBAN: HRxx xxxx xxxx xxxx x

Vizija d.o.o.

OIB: 01234567890

Ilica xx

10000 Zagreb

RAČUN br: 1-1-1¹¹

Način plaćanja: transakcijski

Operater: Ivo Ivić

Datum i vrijeme: 19. 3.2018. 11:30

Valuta plaćanja: 28. 3.2018.

RBR	NAZIV	JM	KOL	CIJENA	IZNOS
1	Priprema i održavanje predavanja „Matematičko modeliranje u ekonomiji”	kom	2	1 500.00	3 000.00
	ukupno				3 000.00 kn

Mjesto isporuke: Split

Datum isporuke: 19. 3.2018.

Oslobođeno PDV-a po članku 90 Zakona o PDV-u

Odgovorna osoba:

Ivo Ivić

¹¹2. račun u tekućoj godini ima broj 2-1-1, n-ti račun n-1-1. Sljedeće godine kreće ponovo od 1-1-1

Dodatak 2

Osim osnovnog osobnog odbitka u iznosu 3 800.00 kn osoba ima pravo i na osobni odbitak ako prijavi djecu ili uzdržavane članove na svoj PK obrazac.

Tablica 10. Tablica osobnih odbitaka

Osobni odbitak	koeficijent	iznos u kunama
Uzdržavani član	0.7	1 750.00
D1	0.7	1 750.00
D2	1	2 500.00
D3	1.4	3 500.00
D4	1.9	4 750.00
D5	2.5	6 250.00
D6	3.2	8 000.00
D7	4.0	10 000.00
D8	4.9	12 250.00
D9*	5.9	14 750.00

*za svako daljnje uzdržavano dijete koeficijent se uvećava za 1.1
postoje osobni odbitci i za invalidnost poreznog obveznika, djece ili uzdržavanih članova

Ako zaposlenik na svojoj PK kartici ima drugo dijete (D2 s koeficijentom 1) i treće dijete (D3 s koeficijentom 1.4) tada je osobni odbitak zbroj osnovnog osobnog odbitka u iznosu 3 800.00 kn i osnovnih odbitaka za drugo dijete (D2) 2 500.00 kn i treće dijete (D3) 3 500.00 kn i iznosi 9 800.00 kn.